

СИЛАБУСНАВЧАЛЬНОЇДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	МИТНІ ОПЕРАЦІЇ НА ТРАНСПОРТІ
Викладач(-и)	Євген СОЛОВІХ, доктор технічних наук, професор
Контактний тел.	+38(097)397-44-33
E-mail:	Ekskntu09@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю:екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. Лекції - 32 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний(online). Мова викладання: українська Рік викладання – 2023.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщенному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту,Viber,Messenger,Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Інтегровані митні системи" значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: Вища математика; Комп'ютерна техніка та програмування; Спеціалізований рухомий склад; Інформаційні системи і технології на транспорті; Вступ до спеціальності; Експлуатаційна надійність рухомого складу; Управління роботою транспорту.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою є формування системних знань і практичних умінь з організації міжнародних перевезень вантажів і пасажирів автомобільним транспортом.

Завдання вивчення дисципліни є формування компетентностей:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність розробляти та управляти проектами.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища..
- Здатність організовувати міжнародні перевезення.

2. Результати навчання

При вивчені дисципліни студент повинен набути наступні результати:

- Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.
- Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.
- Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.
- Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.
- Розробляти ланцюги постачань та оцінювати їх ефективність. Установлювати зв'язки між різними ланцюгами постачань. Визначення функцій логістичних центрів. Аналізувати особливості супутніх інформаційних і фінансових потоків.
- Організовувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя оточуючих.

3. Політика курсу та академічна добросередовища

Академічна добросередовища:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної добросередовища, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнень на заняття, списування та plagiat, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору; Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ; Кодексу академічної добродетелі ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теоретичні основи та концептуальні засади функціонування митно-тарифної системи країни.

Митна справа як складова зовнішньоекономічної діяльності держави.

Сутність, принципи та моделі функціонування митної політики країни.

Характеристика методів митного регулювання зовнішньо-економічної діяльності. Організаційна структура митної системи України.

Тема 2. Еволюція митної системи в Україні

Генезис митно-тарифних відносин. Розвиток митної справи за часів Київської Русі. Регулювання митних відносин за литовсько-польського періоду.

Митно-тарифна система за Козацької держав.

Митна політика Російської імперії.

Митна система України на початку ХХ століття.

Характер і направленість митно-тарифної політики СРСР.

Характеристика сучасного етапу розвитку митно-тарифної політики України

Тема 3. Міжнародні перевезення вантажів за системою МДП

Отримання допуску до роботи в системі МДП. Загальні правила користування книжкою МДП. Порядок виконання міжнародних автомобільних перевезень вантажів за системою МДП. Функціонування гарантійної ланки МДП. Статус митного перевізника та порядок його набуття в Україні.

Тема 4. Організація міжнародного дорожнього руху

Конвенції про дорожній рух.

Європейська угода про міжнародні автомагістралі.

Вимоги до автопідприємств, що здійснюють міжнародні перевезення.

Національне і міжнародне посвідчення водія.

Тема 5. Механізм функціонування тарифної системи країни

Економічна природа митного тарифу, його класифікація та функціональні завдання.

Ввізне мито — податок на зовнішню торгівлю.

Специфіка використання експортного мита при регулюванні національного ринку.

Особливості нарахування митного тарифу в залежності від виду мита.

Застосування особливих видів мита як обмежувальних заходів.

Диференціація митних ставок залежно від країни походження товару.

Тема 6. Міжнародна транспортна документація у сфері перевезень вантажів та пасажирів

Міжнародна транспортна документація у сфері перевезень вантажів і пасажирів.

Міжнародна транспортна документація у сфері транспортно-експедиторських послуг.

Тема 7. Митні процедури на автомобільному транспорти

Загальні положення.

Митні режими та їх характеристика. Форми митного контролю.

Етапи митного контролю.

Гарантії доставки товарів, що перебувають під митним контролем.

Змістовий модуль 2.

Тема 8. Страхування при міжнародних перевезеннях вантажів

Основні поняття транспортного страхування.

Страхування за правилами ШКОТЕРМС.

Міжнародна система автострахування «Зелена карта».

Страхування відповідальності автоперевізника при міжнародних перевезеннях вантажів в рамках конвенції КДПВ.

Страхування книжки МДП. Страхування власників транспортних засобів.

Страхування АвтоКАСКО.

Тема 9. Структура та ефективність системи митного оподаткування.

Митні платежі як основні інструменти системи митного оподаткування.

Сутність та місце митної вартості в системі митного оподаткування.

Характеристика механізму нарахування непрямих податків при переміщенні товарів через митний кордон України.

Митні збори як різновид митних платежів .

Тема 10. Міжнародні транзитні перевезення

Нормативно-правова база регулювання міжнародних транзитних перевезень.

Характеристика видів міжнародних транзитних перевезень.

Порядок здійснення митних процедур при міжнародних транзитних перевезеннях.

Тема 11. Митний контроль як складова митної політики

Сутність та особливості проведення митного контролю.

Поняття контрабанди та порушення митних правил.

Тема 12. Характеристика системи митного оформлення.

Особливості митного оформлення при переміщенні вантажів через митний кордон.

Декларування вантажів як структурний елемент системи митного оформлення.

Специфіка оформлення документів при переміщенні вантажів через митний кордон.

Тема 13. Характеристика системи митних режимів

Сутність та систематизація митних режимів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Особливості застосування митних режимів завершених комерційних операцій.

Тема 14. Інтегрування митної системи України до світової системи господарювання.

Світові міжнародні організації як організаційно-інституціональне підґрунтя розвитку митно-тарифної системи.

4. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма підсумкового контролю: екзамен.

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) з дисципліни здійснюється згідно з кредитною трансферно-накопичувальною системою організації навчального процесу. Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) - 50 балів.

5. Рекомендована література Базова

1. Гребельник О. П. Митна справа: підруч. для студ. вищ. навч. закл. ; М-во освіти і науки України. 3-те вид., перероб. та допов. К.: Центр учебової літератури, 2010. 472 с.

2. Дем'янюк О.Б., Герчаківський С.Д. Митне адміністрування. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Тернопіль: ТНЕУ. 2016. 328 с.

3. Мережко Н.В. Митна справа : підручник. За ред. П.В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с.

4. Митна справа: підруч. [А.І. Крисоватий, С.Д. Герчаківський, О.Б. Дем'янюк та ін.] ; за ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ВПЦ «Екон. Думка ТНЕУ», 2014. 540 с

5. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2012_03_13/T124495.html#5690

6. Антидемпінговий кодекс України: практика та проблеми застосування// Осика С.Г., Коновалов В.В., Покрещук О.О., Осика А.С. - К.: УАЗТ, 2001. - 378 с.

7. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. - К.: Основи, 1996. -241 с.

8. Владимиров К.Н., Бардачова В.Ю. Митне регулювання: навчальний посібник. - 2-ге вид. - Херсон: Олді-плюс, 2002. - 336 с.

9. Карпенко Г. Л., Коваль Н. О., Панфілова О. Є. К 26 Митне право ЄС : навчально-методичний посібник [для студентів денної та заочної форми навчання] / Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль, О. Є. Панфілова. – Одеса : Фенікс, 2020. – 118 с. ISBN 978-966-928-704-5 УДК 341.174:339.543.2(4-672ЄС)
10. Науково-практичний коментар Митного кодексу України [Зі змінами станом на 2 вересня 2019 р.] / А. І. Суббот, Т. О. Мацелик, В. М. Вишновецький. К. : «Центр учебової літератури», 2019. 680 с
11. Гребельник О.П. Митно-тарифна політика за умов трансформації економічної системи: Монографія. - К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2001. - 488 с.
12. Гребельник О.П. Основи митної справи: Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 600 с.
13. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 696 с.
14. Гребельник О.П. Митна справа Підручник. – К: Центр учебової літератури. – 2010. – 472с.
15. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльностію 4-те видання, перероблене та доповнене: Підручник. - Київ:2013.-430 с.
16. Демиденко Л.М. Мито і митна політика в умоах глобалізації // Фінанси України № 1, 2004. - С. 66.
17. Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001. - 248 с.
18. Зельниченко О.І., Михайлів В.І., Тихонова Н.П. Митна справа. - К.: Київ. держ. торг.- екон. ун-т. - 2000. - с.8
19. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів / І.В.Багрова, Н.І.Редіна, В.Є.Власюк, О.О.Гетьман. - Дніпропетровськ, ДДФЕІ, 2002 - 580 с.
20. Інтегровані митні системи: метод. вказ. до виконання лаб. робіт для студентів спеціальності 274 – Автомобільний транспорт / уклад.: В. В. Аулін, Д. В. Голуб; М-во освіти і науки Укр., Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. - Кіровоград : КНТУ, 2014. - 88 с.
21. Мартинюк В.П. Митна система та економічна безпека держави: теорія методологія / Монографія. - Астон, 2010. - 256 с.
22. Мартинюк В.П. Фінансові аспекти розбудови митної системи в інтересах економічної безпеки України: монографія / В.П. Мартинюк – К. «Кондор», 2011. – 326 с.
23. Митна безпека. Монографія / Пашко П.В. - Одеса: АТ «ПЛАСКЕ», 2009. - 628 с.
24. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти. Монографія / Бережнюк І. Г. - Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. - 543 с.
25. Правове регулювання імпорту: антидемпінгові, компенсаційні та спеціальні заходи. //Осика С.Г., Коновалов В.В., Покрещук О.О. - К.: УАЗТ, 2001. - 639 с.
26. Рокоча В.В. Міжнародна економіка. - К.: Таксон, 2000. - Кн. I Міжнародна торгівля: теорія та політика. - 320 с.

27. Рут Френклін Р., Філіпенко А. Міжнародна торгівля та інвестиції. - К.: Основи, 1998. - 743 с.
28. Сандровський К.К. Митне право в Україні. - К.: Вентурі., 2013. - 208 с.
29. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков та ін. - К.: Либідь, 2000. - 582 с.
30. Система світової торгівлі ГАТТ/СОТ в документах. - К.: УАЗТ, 2000. - 598 с.

Допоміжна

31. Тарифні переговори в рамках Світової організації торгівлі / За загальною ред. В.Т.Пятницького - К.: УАЗТ, 2001. - 92 с.
32. Митний кодекс України . – «Голос України» №73-74.21.04. 2012. – С.21-62 .
33. Про митний тариф України: Закон України № 2371 від 05.04.01р.
34. Про митну справу в Україні: Закон України від 25.06.91 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 44. - 575 с.
35. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91 р. // Укр. митниця: Довідник. - К.: Лібра, 1993. - 67 с.
36. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. Посібник. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.
37. Терещенко С. Основи митного законодавства України: Питання теорії та практики зовнішньоекономічної діяльності. - К.: АТ «Август», 2001. - 422 с.
41. Фомін І. До питання вдосконалення системи тарифного регулювання імпорту в Україні // Економіка України № 10, 2005. - С.25-33.
42. Чарлз В.Л. Гіл. Міжнародний бізнес. Конкуренція на глобальному ринку. - К.: Основи. - 2001 - 854 с.

Iнформаційні ресурси

43. <https://mtu.gov.ua/>
44. <https://www.mathcad.com/>
45. <https://excel-load.com/>
46. <http://moodle.kntu.kr.ua/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕРМ
Протокол №1 від «29» серпня 2023р.